

EUSKALDUNA

BURUA TA BIOTZA.—Euskaldun gizona, ots auncliko semea da.

Euskaldunak burua ta biotza, min punta ta anka luzeak baño, beti, bizkorrago erabili oi ditu.

Itz asko egin nai batera ta bestera, arin, ibilteak, zurtasuna, beti, ez dau agertzen.

Gu ez gera itz jariotan urtzen garanak.

Gure izateak, berez, naiago dau negurrizko ixiltasuna.

Euskaldunak itz utsak baño egi sakonak eta hizigarriak naiago ditu.

* *c

EGIZALEAK ETA ERTILARIAK. Gure errian egizaleak, beti, izan dira estimagarriak.

Euskalduna, izatez da baita be, artista edo ertilaria.

Almen onen bidez eusko semea gizon jator biurtzen da.

Arinkeririk, inñundik inñora, ez jako atsegin.

Ta era onetan, bere gizontasuna ta nortasuna darioz lan tokian, naiz jolas zelaian, naiz jakintsuen artean.

* *

LEN ETA ORAIN.—Erri txiki baten jaio nintzelarik, antxe, ezagutu nituan gizona jator ta estimagarriak.

Ta era ortako gizon arek zuzenleak, eta era berean, erri zaleak ziran.

Erriaren alde, erriaren ona billatzen ikusten nituan.

Gizon a^vei esker, euskaldun eta gizale biurtu giñan beste asko ere.

Geroztik, erria geiago ta geiago ezagutzen joan naz.

Sail aundiagoak ikusi ditut.

Guda osteko urte luze onek, batez here, zer erakutsi nai izan deuskue?

Besteak gaitik gaizki esan, mindu, salatu...

Ze uriola modu izan da ori?

Guztia joan zen. Ta euskaldun jatorrak, entzute oneko euskal erriak, guzti ori lepo gañean eroan dau gaizkille bat bezela.

Baña gaizkillea etzan, erri aundi bat baño.

Ta euskalduna, munduari argi egiñez, beren euskaldun bidean aurrera joian.

GIZONAK AUKERATZEA.—Ta era ortan, azken urte ontara eldu gara.

Jokera barriak age rtu jakuz.

Berrogetabat urtean galduta egoan bidearen izpiak agertu dira.

Legeak barriztatu bear ziran.

Orretarako, gizon barriak ere bear dira. Gizonak aukeratzea, beraz, jarri dabe.

A

ESKUBIDE-BILLA. — Euskotarrak bide ortatik doaz, betiko legez erriaren bizia euskotarrei adieraziz.

Erritar zati on batek deia entzun ta erantzun on bat emon eutsen. Euren ordezkariak aukeratu ditue. Pentsabide bakoitzekoak euren erakoa.

Ta norbere maletak artu ta Madrillera doaz euskoen ta gizonen esku-bideak oiukatzeraz.

Jokabidea, orain, berrogetasei urte bezela bardin-bardiña. Egiaren bidea.

Y

ZIGORTUEN ALDE.—Euskaldun aldunak auxe eskatu eben lenen lengo, Madrillera aldukeran: atzerri-ratuak eta espexeratuak pertsoenc askatasuna izan egiela.

Arazo ori beste eginbear batzuen artean lortu naian, gogor jorratu eben Euskalerriko aldunak, euskotar zintzo-errimeak egin oi eben eran.

Euskalerrriak bialdu ditun gizonak erri onen onean dabit, arduraz, ekinan, ixildu gabe ta eten gabe.

EUSKALDUNEN EGIA.—Euskaldunak kartzeleetalik urte dabe.

Erriaren gogoia izan da ta guztiok aldra ortan sartzen gara.

Ta gure aldunak dei egin eben, lengoan, barriz ere, Madrilgo batzarran.

Danen artean dar-dar eragin eutsen jendeari.

Euskaldunen egia agertu zan.

Ta zuk, Arzalluz, eginbearrckoa egin zendun.

Zure argi-ndera, adorea, euskaldun bezela, nekepean dagozanen ta euskaldunen alde ixuri ziñuzen kortetako jendearen aurrean.

Errien nekeak ta askatasun bearra batzar agirian agertu ta eskatu ziñuzen giza eskubideen ta Euskalerrri o saren izenean.

* *c

EUSKALERRIA BULTZALARI. Aldunak egiaren indarra ikusi ta onarturik, onez gañera, erritu egin ziran zure itz argi ta sendoagaz.

Txalo bidez, gogoz eta batean, zure itza baiezta eben.

Euskaldunen ordezkaria zara.

Euskotarreen bizia ta jakituria eroan dozu gizonen aurrera.

Zu, Xabier jauna, izlari beste aldunekin batean ta Euskalerrria bultzalari.

Indartsua egia bezela izan da zure itza.

Alaxc da euskaldun aritza.

Aske izango al da bizitza, gizon ta erri zu-renaren lan emaitza.

SOLOZABAL/TAR PAULIN'EK